Gordiy Lemeniuk. 14

Народно - моральний
ДНОТИЖДНЕВНИК
Річна передплата 1 долар.

Канадиєць

Виходить 1 і 15 кождого місяця.
Адреса Редакції:
802 KINISTINO AVE.
Edmonton, Alta.

РІК II. Ч. 8. ЦЬВІТНЯ 12. 1913. EDMONTON, ALTA. APRIL 12, 1913 VOL. II. NO. 8

Христос воскрес.

Вп. передплатникам і читачам „Канадийця" всім Русинам-Українцям канадийської землї жилаємо веселих сьвят.

„КАНАДИЄЦЬ."

Альберта.

ЕДМОНТОН.

В одній готели вибухла віспа. Готель сейчас замкнено.

Найбільший блок в місті, який з „Теґлер", зістав проданий тими днями за оден міліон долярів.

Місто задумує побудовати бібльотеку за 200 тисяч долярів на сю цїль міліонер Карнеґій офірував 65 тисяч долярів.

„Едмонтон Джорнал" подає, що готельники міста Едм. зложили на вибори для теперішного правительства 30 тисяч долярів.

Місто Едмонтон вибирає 2 посли а кандидатів є вже 5. І так два ліберальних Cross і Mackay і два консервативних Ewing і Griesbach і Blayney, якого поставили „вон гундред коміті", тоє темперенс товариство. В теперішних виборах таке поміщане, що годі на певно сказати хто буде вибраний, але в кождім разі лише двох і то мабуть Юїнґ і Крос оден конс. і оден ліб.

Tofield, якогось молодого мущину около 20 літ переїхав трен G. T. P. Деякі підозрівають, що він кинув ся під надходячий трен в цїли самоубійства.

На 17 цьвітня мають ся відбути в провінциї Альберта загальні провінциональні вибори.

Консервати і лїберали ведуть вже шалену аґітацию. Але і наші рускі кандидати також не сплять.

Перший виступив до виборчої борби М. Ґовда, яко безпартийний кандидат на Вікторія округ, другий П. Рудик яко незалежний лїберал на Вітфорд окр. де кандидує також А. Шандро яко правительственний канд.

На Веґревіл окрузї кандидує П. Зварич, якого фармері соломінь вислали до виборчої борби і на виборчі кошта зложили самі гроші. В послїдній хвили вибориї з округа Вермілїон, де кандидує Сіфтон, премієр Альберти, покликали Григорія Крайківского на свого кандидата.

Отже всїх руских кандидатів виступає 5. з яких два або три буде зовсї певно вибраними.

Дня 13. цьвітня в гали „Укр. Бурси" при ул. 1044 Кінїстіно відбудеть ся відчит про „ХРИСТИЯНЬСТВО" заходом Тов. „Поступ". Відчит буде давати А. Н. Бареук, бувший російский судія.

Відчит буде незвичайно цікавий, тому приходіть скоро.

Початок точно о 3 год. пополу.

Канада

В 1911 роцї в Канадї було на тисячу людий лише 15 случаїв смерти, коли 1912 роцї се число піднеслось вже на 17.

В минувшу суботу приїхало до Вінніпеґу 700 анґлійских іміґрантів. Многі з них відїхали в сторони Fernie, B. C.

Toronto. Дня 7 цьвітня розбив ся особовий потяг C. P. R. який їхав з Монтреалу до Детройт. З людий ніхто незабитий лише богато зістало ранених.

На 31 марта скінчив ся фіскальний рік який приніс Канадї доходу 170 і пів міліонів долярів. Минувшого року Канада мала доходу лише 132 міліони дол.

Vancouver B. C. В срібних потоці в північній части Бр. Колюмбії з найдено богаті поклади золота. З весною розпочинають будувати тут майни.

Чотири специяльні трени з Монтреалу везуть іміґрантів до Альберти. Іміґранти суть особливо Анґлїйцї, богато Нїмців, Русинів і Норвежців. Взагалї сего року сподівають ся великого наплину іміґрантів.

З Лїндсей, Онт. доносять, що якийсь релїґійний фанатик з побожности відрубав собі руку. Чоловік той віруючи, що мученим свого тїла доступить спасеня приложив свою ліву руку до стовпа, а правою звичайним ножем відрубав.

„Moving Pictures" в Вінніпеґу домагають ся, щоб позволено їм давати свої представлени також і в недїлї. Послїдної недїлї всї они отворили театри, але за вступне збирали при дверах датки на тих нещасних людий, які потерпіли в Спол. Державах від страшних гураґанів. Однак недїльному торгови спротивляють ся протестанскі церкви, як рівном і всякі християньскі товариства.

Сьвіт.

Дня 31. марта помер в Римі в Grand готели найбільший богач цїлого сьвіта славний фінансіста І. П. Морґан. Маєток его досягав 300 білїонів долярів.

При здобутю Адріянополя забрали Болгари, 54.000 райфлїв і 600. армат. 52.220 людий забрано в полон. Між ними 1220 офіцирів з яких 64. з Нїмцї, 18. Румунів, а 6. Белгійців.

Деякі вдовиці, яких мужі затопились з „Тетаніком" минувшого року 15 цьвітня, вибирають ся того дня кораблем на мори і в тім місци где „Титанік" затонув будуть кидати цьвіти в воду.

НА ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР І. ФРАНКОВИ.

Досї на цїлкову книжку „Дністра" ч. 8.000 - зложено 6.208'54 К. Сума ся не обіймає складок, що вплинули до інших інституций, а з окрема зложених поза межами Галичини.

ПОДВІЙНИЙ ДЕФРАВДАНТ.

Почтаря Ігната Андрейковича в Гробліщи (Угорщина) засуджено на чотири роки вязниці за те, щовін украв поверх 16.207 корон з тих гроший, що приходили почтою з Америки з при сього 8 тисяч з таємної шаблї, в якій був книговодцем.

МАЛИЙ УБИЙНИК.

Ученик торговельної школи в Киеві, 15-літний Ларіонов, котрий удержував любовні зносини з ученицею в тім самім віці, убив штилєтом одного полковника, котрий глузував з його любови. Опісля застрілив свою любку, а на конець себе самого. Батько Ларіонова поповнив також самовбійство минувшого року.

БУНТ В БОЛГАРСЬКІМ ВІЙСЬКУ.

З Берліна доносять, що болгарське військо, котре стоїть коло Чорлю, збунтувало ся. Жовніри домагали ся повороту до дому, щоби могли почати сьле працї в поли. Два баталіони збунтованих усунено з фронту.

НЕ ДОБРИЙ БАТЬКО.

Як показує ся тепер погибший підчас катастрофи на „Титаніку" Гей, президент Ґренд Т. Пасіфік зелїзниці, записав свій величезний маєток, виносячий міліон долярів лиш своїй жінці і добродійним товариствам. Своїм чотиром дочкам записав немилосердний батько кождій лиш по 10 долярів.

НОВЕ ЖЕРЕЛО КИПЯЧКИ.

Коло калуських салїн вибух нафтяний пробний шиб. Від кількох днів видає він страшні гази, які своїм шумом і гуком лякають сусідів. Справа ся вимагає великої уваги а то місцями люди в своїм нерозумі винаймають землю під верчено нафти за півдармо а школою для цїлого народу.

БОГАТИЙ ЖЕБРАК.

В Москві на Угорщині помер недавно жебрак Михайло Шинош. Коли отворили його скриню, межи подертими лахами найшли дві щадничі книжочки на суму 70 тисяч корон, котрі богатий держав в банку в недалекім місті. Жебрак мав свояків, дуже бідних людий і для них припаде тепер гарний спадок.

ЗГИНУВ ЧЕРЕЗ ЗОЛОТО.

Недавно утопив ся чоловік через своє золото, якого мав богато коло себе. Звав ся він Джан Пелює і їхав на кораблі Гановер. Під час бурі Пелює упав до води, а що в него в камізельцї було напаковано богато золота, так вага золота потягнула його на спід і вратувати його житя не було можна.

МОЛОДА В 106-ІМ РОЦІ ЖИТЯ.

Американські ґазети подають таку вістку з Льос Анджельос: Марцеліна Лао, 106 літна стара жінка віддала ся за 82-літного старця, на котрого ждала пів столїтя. Суд дав призвіл на сей шлюб і він відбув ся, але Марцеліна не довго вже тїшила ся щастєм нового подружя, бо к кілька днів по шлюбі померла.

ПРОГРАВ В КАРТИ МІЛІОНИ, А НА КІНЕЦЬ ЗАСТРІЛИВ СЯ.

Румуньский сьпівак тенор Думітреску, котрий підчас своєї артистичної подорожі по Америці заробив великі гроші, програв протягом кількох днів в газардовій грі ціле своє майно, яке виносило міліон франків, по части в Льондонї, а по части в Брайтен в Анґлії, де програвши 60.000 фунтів стерлінґів протягом кількох годин, відобрав собі житє револьверовим вистрілом.

КІЛЬКО ПОДАТКУ ЗАПЛАТИТЬ ЦІСАР ВІЛЬГЕЛЬМ?

Податок на армію ухвалений недавно нїмецьким парламентом обовязуватиме — як доносить Berliner Tgbl. — і цїсаря Вільгельма якого вложить відповідний даток від своїх дібр на цїли армії. Після „Альманаха міліонерів" заплатять найбогатші люди в Нїмеччині такі суми: цїсар Вільгельм заплатить 7 міліонів 101 тисяч корон, вдова по Круппі зложить 14 міліонів 64 тисяч, престолонаслїдник 266 тисяч кн. Генкель-Доннерсмарк 12 міліонів 129 тисяч корон.

НЕПОКІРНІ ВІРНІ.

В одеській судовій палаті розбірано справу вісьмох селян з села Аниминець (подільської губ.) обжалованих за супротивлюване церковній відправі. Місцевий пан отець Корначев бичував селян за пиянство та поганий спосіб житя. Невдоволені сим селяни зробили в церкві авантуру, священника прогнали, церкву замкнули та протягом двох тижнів не допускали до відправи богослуженя. Судова палата засудила кождого з обжалованих на три місячну тюрму.

НЕ БУДЕ ДНІПРОВИХ ПОРОГІВ.

Плян сполученя Балтійського моря з Чорним загрожує знищенням своєї жертви, якою стануть ся і славні в історії нашого народу Днїпрові пороги. Дніпро має творити часть з тої водної дороги, що має сполучати оба моря. Раді російських міністрів мають небавком предложити плян знесеня порогів і визисканя водної сили до вироблювання сили електричної. Кошти робіт обчислено на 34 міліони рублів. Виконане цїлого плану має бути переведене до 6 лїт.

БИВ ВІН — БЮТЬ ЙОГО.

Недавно суд в Торонто судив Роберта Вілсона за те, що побивав свою жінку. Він бив її буками, копав ногами, як о тім розказувала сама жінка і свідчили другі люди. Судія сказав до Вілсона: „Я тобі дам трошка твоєї власної медицини. Пішлю тебе до вязниці на 30 днів і скоро переступиш поріг, дістанеш 10 буків. Других 10 буків дістанеш перед виходом на волю. Таку медицину слушно належить ся тим гольтіпакам, що свою висшість видять переделсїм в кулаці.

НЕБІЩИК ЗАЖАДАВ ЇДИ.

В Кордові, Н. Й. стала ся цїкава подія. Коли похоронний підприємець прийшов до дому Гаррі Бриґгема, щоб бальсамувати його тїло, „небіщик" витягнув ся, сїв на постелї і зажадав, щоб принесли йому їсти, бо чує ся дуже голодним. Коли наїв ся, сказав, що чує ся далеко лучше, як в кількох останних днях недуги. Гаррі Бриґгем хорував вже від довшого часу, а в останних днях попав в летарґ, котрий його родина уважала смертию і замість покликати лїкаря, післала за похоронником.

ПОЛІЦИЙНІ ПСИ ВІДКРИЛИ ФАЛЬШИВНИКІВ МОНЕТ.

У Відни в Пратері побачив перед кількома днями поліцийний інспектор двох людий, котрі замітивши його, почали втікати та сховали ся в корчах. Комісар післав туди два поліцийні пси, котрих мав зі собою. Найдовше почали оба незнакомі втікати, однаке пси задержали їх ухопивши за поли сурдутів. Коли надійшов комісар, найшов в корчах знаряди до підроблюваня одноборонових монет, які фальшивники кинули, побачивши комісара. Комісар обох арештував.

КСЬОНДЗ З ТРОМА ЖІНКАМИ.

В Униках, [illegible] губернії, був ксьондз А. Шламос. Через якусь провину він утїк до Америки і тут, під двома видуманими прізвищами, двічи оженив ся і зробив ся богатим. А два роки тому він знов повернув ся в Росію і під третим вигаданим прізвищем, Рута, оженив ся втретє. Купив собі маєток і запакував. Про свої американьскі жінки він мовчав. Третя жінка теж не знала, що він має вже дві жінки та що він ксьондз. На сього ксьондза написав донос рідний брат його Шламос. Доноса провірили і ксьондза арештували.

ЖЕРЕЛО ЗАНЯТЯ.

Цїни рад склепів з рубрами для жінок. Пані Гарріман, вдова по зелїзничім міліонері хоче прийти в поміч бідним дївчатам в сей спосіб, що намірює створити по цїлих Злучених Державах цїлий ряд склепів з цукорками в котрих би продавали дївчата за цїну коштів. І в сей спосіб мали забезпечену будучність. Так як тепер є, дївчата мусять працювати по склепах за дуже мізерну платню, їх видатки суть звичайно більші як те що заробляють, а конець того є такий, що дуже часто уходять з прямої дороги, щоби лише поліпшити свій біт.

САМОХОДОВІ ОПРИШКИ В МОСКВІ.

Поліция в Москві виловила недавно небезпечну ватагу самоходових опришків. Складали ся вони з 3 осіб, які мали собі шоферів з паризьких опришків. Злучи самоходами допустили ся вони в Москві понад 100 злочинів, в тім кілька убійств. Вони убили і ограбили кількох власників, украли знатний [illegible] родинні дорогоцінности вартости 1 міліон карбованців, ограбили міліонера Прохорова, убили кількох поліцаїв і знищили 6 самоходів. Арештовано враз [illegible] до 50 злочинців [illegible] [illegible] [illegible] лиш перед великдем.

АНҐЛІЙСЬКІ ДИВАЦТВА.

В Льондонї починають входити жейщини [illegible]. Се найновійша основа гігієни в цїли задержаня молодечої свіжости. Меншає в Льондоні один лїкар, який розповсюднює сю методу, запевняючи, що ходжене рачки улекшує правильне травлене. Перший прохід в сей незвичайний спосіб зачинає ся зараз рано перед снїданьом, а другий по обідї. Деякі з льондонських женщин довели сю нову систему до майстерства — прохід рачки тягнуть через пів години безнастанно. Уважають головно на се, щоби в не естетичнім положеню не підглянув їх ніхто з мужчин. Найлучше проходжують ся в товаристві своїх товаришок і в сей спосіб удержують вони [illegible] на сусідок. Деякі женщини, висміюють се нове дивацтво в сей спосіб, що рівно часто викидають „колїну".

ДІМ ЗАПАВ СЯ ДО МАЙНИ.

В околицях угляних майнів в Печенькевій показала ся земля і коли їхати треном або стрітка, ровом, видко лиш [illegible]. Ще пів біди, коли земля западе ся осторонь міста, але біда [illegible], якє стане ся в місті. Недавно добили ся були майнери до [illegible] одного дому в Сарені. Жена, будучи в хатї, узула якесь стрясеня [illegible] в своїм мешканю. Зараз стопила ся [illegible] побачила отвір до майни.

Да хвилю почула голос з середини. Подала дробину і а майнів кількох вилїзло майнерів. В Дуйон, Па., запала ся земля в кількох місцях і притім уходило ся кілька домів. Тріск [illegible], мури порисовувано ся, а в ночи то вікон від дверей не мож отворити. Дім Н. [illegible] так сильно почав ся [illegible] з землею в долину, що родина серед ночи мусїла ратувати ся утечею. Щастя, що не понесли вїтри ночі шкоди, бо був би дорогим люди будинок.

ХТО МАЄ В АМЕРИЦІ КРЕДИТ.

Останний випуск італійського журнала Minerva подає цікаві погляди найславнїйшого міліонера Пірпонта Морґана, котрий тепер умер в Римі. Кольчогось раз спитав ся один Европеєць: „Якої запорукою домагають ся в Америці від людий, які позичають в банках гроші?" — відповів: — Коли хто приходить до мене по позичку, не питаю ся нїколи, кілько має майна. Як то, здивував ся питаючий, ' Отже домагаєте ся рукавиці? І се ні! — Отже чого? — Жадаю характеру. Памятаю добре, що раз позичив я міліон долярів чоловікови, що крім десять пальців не мав нїчого більше. Але я бачив, що доробить ся і мені довг віддасть. І віддав. Нині є міліардером. — Чи богато людий має кредит, не маючи ніякого майна? — Дуже богато, бо у нас богато людий має характер. Чоловік, що має характер і розум, хочби поки сим нїчого більше не мав, одержить у нас все позичку. Богатий чоловік, але з сумнївним характером, не має у нас кредиту.

НОВЕ НЕПОРОЗУМІНЄ.

Здавало ся що вже все в порядку помїж Австрією а балканьскими державами, коли наглою появою виплило не покоюючі вісти про непорозуміня помїж Австрією а Чорногорою, котрі дуже легко можуть закінчити ся війною. Австрийске правительство зажадало від Чорногориї, котрі обсаджують турецке місто Скутарі, щоби безпроволочно попустили на волю з міста всїх австрийских підданих, а також щоб не спускали католиків на переміну віри на православну, бо інакше Австрия буде приневолена ужити своєї військової сили до виконаня тих жадань. Австрия стоїть в обороні католиків і за ее щоби цїлко по було вжито всїм, що перейшли на православну, щоби вернули до своєї католицкої церкви. Чорногорский цар Николай відповів, що Австрия не має права ставити таких жадань, а всї ті, які люди перейшли на православну то учинили се з власної волї а не під напором чорногорского правительства. Се непорозуміне помїж Австрией а Чорногорою наповнило страхом цїлу Европу. Се через те дуже легко Росія могла бути втягнена до війни. В послїдних хвилях, однак правительство російске порадило Чорногориї, щоби згодила ся на домаганя Австриї і в сей спосіб уникло непорозуміня з нею. Тут кождий бачить, що Австрия всякими можливими способами шукає зачіпки і все лише выкликає сварку, помимо того що в Австриї а переважно в Галичині від теперішних хвиль панує бідна нужда і голод. Місто подати помочи нуждарям, Австрия готова видавати міліони на теперішню війну і проливати кров невинних людий.

Виходить 1 і 15 кожного місяця.

АДРЕС:

Канадиєць

THE CANADIAN

ВІД РЕДАКЦИЇ.

МАЙК НИСІМНЮК просимо подати свою адресу, гроші одержали в „Канадийци" не знаємо куда висилати.

Всїх тих, що поприсилали нам на оферту адреси просимо о трошки терпеливости, бо перше мусимо адреси упорядкувати, бо декі поприсилали богато одних і тих самих адрес, через се декому буде бракувати до 50, які мусять дослати кождому си пізнїйше оголосить.

Многоличному Кремарови-Солодусї, рептилиникови і Азиш, який за се, що викрилось його підлу роботу, кидає зі злости як та скажена собака своїми найкрасшими уличними епітетами якими перескв. виріс в них, вихован ся ними, їди ними і ними поганве, скажу лише се, що жадна падлюка навіть того рода яким є многоличний М. Солодуха не в силі мене обрахнти, бо єсьм австрійським офіциром, чоловіком чести і на всякі гавкання рептильників чи пияків не звертав і не звертаю і не думаю звертати уваги і не думаю з того рода чоловіком, яким є Кремар-Солодуха полемізувати. Полемізувати можна лише чоловіком чести а не з уличниками та holупами.

Не картай копцуна, бо зненавидить тебе; картай мудрого, а будеш йому любий." (Соломон 9, 8.) М. Б.

Христос воскрес.

ПОРОЖНИЙ ГРІБ.

Золоті слова: „ТЕПЕР ЖЕ ХРИСТОС УСТАВ З МЕРТВИХ; ПЕРВІСТКОМ МІЖ МЕРТВИМИ СТАВ СЯ." (I. КОР. 15. 20.)

МАРКО 15. 16. 1—11.

I. як минула субота, Мария Магдалина, та Мария Яковова, та Соломия купили пахущів, щоб, прийшовши, намастити Його.

2. І вельми рано першого дня тижня приходять до гробу, як сходило сонце.

3. І казали між собою: Хто відкотить нам каменя від дверей гробу?

4. І поглянувши, побачили, що відкочено каменя; був бо великий дуже.

5. І, війшовши в гріб, побачили молодця, сидячого з правого боку, одягненого в шату білу, та й вжахнулись.

6 Він же рече їм: Не жахайтесь. Ісуса шукаєте Назарянина розпятого. Устав; нема Його тут. Ось місце, де положено Його.

7. Тільки ідіть скажіть ученикам Його та Петрові, що попередить вас у Галилею. Там його побачите як сказав вам.

8. І війшовши вони хутко, побігли від гробу; бо обняв їх трепет і страх, та й нікому нічо не сказали: боялись бо.

9. Воскресивши ж в ранці першого дня тижня, явивсь найперше Марії Магдалині, що з неї вигнав сім бісів.

10. Вона пійшовши, сповістила тих, що були з Ним, як сумували та плакали.

11. А ті почувши, що живий, і вона Його бачила, не повяли віри.

Минає вже двайцяте століттє, коли сталось на земли чудо над чудами. Бого-чоловік, який полюбив так рід людский, що зійшов на землю, щоб спасти від погибели, зістав скатований і розпятий на Хресті між розбійниками а третого дня воскрес і з гробу.

День сей воскресення Христового має найбільше значіне в житю Християнина, який переняввшись наукою Христа іде слідом за ним і вірує, що як його божественний Учитель і Його наука не вмерла не заснула а побідила тьму-неправди і воскресла і з гробу, так щира його віра не вмре не загине даремно, а принесе йому надеменський сунокій і радість бо Бог не був і не є Богом смерти а житя.

Бог се істина правда, яку ніхто не годен побідити, яку ніхто не годен знищити, як ніхто не годен знищити оливу в воді, щоб як зі мішати з водою она все таки виплине на верха так ніхто не годен знищити на землї живого Бога, якого хоть розпяли і погребали, але Він воскрес і живе, бо Бог є Богом житя і правди а не тьми і смерти.

ВОСКРЕСЕНЄ ХРИСТОВЕ СЕ ПІДВАЛИНА ВЕЛИЧЕЗНОГО ХРИСТИЯНЬСКОГО ЦАРСТВА, ЯКЕ РОСТЕ З КОЖДИМ ДНЕМ ЩОРАЗ СКОРШЕ І ШИРШЕ І НЕСЕ БЛАГОСЛОВЕНЬСТВО ВСІЙ ЛЮДСКОСТИ І ЦІЛОМУ СЬВІТОВИ І ЩО ВЛАСНЕ НАЙКРАСШИЙ ДОКАЗ ВОСКРЕСЕНЯ ХРИСТОВОГО, СЕ НАЙКРАСШИЙ ДОКАЗ, ЩО ХРИСТОС СИН БОЖИЙ ВОСКРЕС І ЖИЄ, БО БОГ НЕ БУВ І НЕ Є БОГОМ СМЕРТИ А ЖИТЯ.

ДО ГРОБА СПАСИТЕ

Сьпівасеь як: Mary to the Saviour's Tomb.

1. В ранку прийшла Марія,
Миро з [illegible] принесла
Й Ісуса там не знайшла
Стала [illegible] дивувать
Смуто[illegible] обнимать,
Трясо[illegible] стояли
Сльозами [illegible] вилились.

2. Смутку вона ся збула
На коли голос учула,
Що Христос з мертвих воскрес
Тим Він радість ві приніс.
Що за зміна ся стала
Смерть житя не обняла,
Той що за ним ся смутить
Воскресен буде вкік жить.

3. Він що, перший із мертвих
Воскрес, щоб міг нас спасти,
Хоть як фаля гріх тя гоне
Він тебе оборонє.
Лиш на Него ти ся здай
Його любві ся віддай,
Сльози й смуток ся мине
І Він тебе воскресе.

НЕХАЙ ВОСКРЕСНЕ!

Моїх сестер, братів веселих я бачу. Сьміють ся, під сяйвом сонця весняним, радіють вони.

Немов ожили мої сестри й брати, немов би воскресли вони.

А сліз я не бачу на очах: не видно. Геть висохли сльози, втомили ся плакати люди. Хоч день хоч на час відпочити хотять мої сестри, брати.

І чудно мені: я звик до сумних їх очей, до сліз цих жінок і дітей. Від батьків і синів я чув лиш проклятя самі, проклятя стражданим, борні за той хліба шматок. Сьогодні ж я бачу: сьміють ся, радіють і кажуть: „воскрес Христос!"

Я бачу веселі обличча... і вітер доносить до мене той радісний голос. Сам вітер, і природа, і сонце, здаєть ся, говорять — сьпівають: „воскрес Він, Христос."

Але придивлюсь я краще і слухаю пильно — і бачу, і чую що радість не щира... Брати мої, сестри сьміють ся — це правда, алеж подивіть ся! Які они втомлені — схудлі, нужденні, а очі горять яким хворим огнем! І видко в очах тих бажання—благання.

„О, коли-б же ти, земле, воскресла! Коли вже ти справді воскреснеш, Христе? Коли?!"

Я чую виразно... В повітрі несеть ся сполучений стогін. Це прагне весь сьвіт, вся голосить земля: „воскресни, воскресни!"

Он вітер легенький, мов хвиля на морі, пливе так лагідно. Він булить рослину, він сіє життя, він каже всім, кличе: „воскресни, воскресни, живи!"

Веты — оживе рослина. Травиця підносить головку, квітки вже перві цвіти почали, Струмок гомонить кришталевий. На дереві видко життя. І чути, здаєть ся, що царство рослинне живе оживве, встають голоси: „воскресни, воскресни, цьвіти!"

А птаство щебече, а птаство сьпіває так голосно, красно. Я чую виразно в повітрі сьпіваха пташок: „воскресни, земле, оживи ся, життя!"

А річка, як море, широка, прозора! Купають ся сонце в воді кришталевій. Легенькі там хвилі встають. Мов з небом обнявшись до сонця вода промовляє: „ясне, ясне сонце, коли вже ти справді нове засяєш на небі? коли?

А сонце спокійно сїло, горить. Свій промінь роскішний спинив на закутку в полі. Богато - богато могил! І разом із вітром до їх нахиляєть ся промінь, їх гріє, пестить. Це братерські могили, могили борців, що найбільше бажали життя оновить і упали в упертій борні...

О, як їх богато! Їм краю нема. Скрізь, подивіть ся, посіяно! Звідтіль з могил тих, до вітру, до сонця, до всього життя доносять ся, чую я добре, міцні голоси: „Брати наші й сестри! Живіть для життя! Оновіть своє серце, воскресніть душею, а з вами воскресне життя! Живіть! Хай воскресне!"

І вітер, і птаство, і струмок кришталевий, і сонце — почули сей поклик...

Я чую гармонію дивно прикрасну, я чую величний сполучений сьпів:

„Живіть... Хай воскресне життя... Хай сьмітний дух оживе... хай воскресне, воскресне життя, оновить ся воно."

Я чую... Я вірю...

Д. Рараговский.

ХРИСТОС ВОСКРЕС.

По всій вселенній загуде
Воскрес Христос з гроба,
Не помогла фарисейска,
Ні тираньска злоба;

Котрі Христа закопали
Правду побороли;
І думали, що не встане
Вже з гроба ніколи.

Але Христос воскрес з мертвих
Щей правда воскресне,
І нам бідним робітникам
Доличка заблисне.

Бо ми Христа всі просимо
І его благаєм,
Бо він зазнав таке кривди
Як і ми зазнаєм.

Він був Бого-чоловіком
Дуже любив правду,
А виступав проти того
Хто чинив не правду;

А властиво з книжниками
Мав він до чиніня
Бо називав їх всїлякo;
Гадяче насіня.

Тож они-ся зібрали
В Синедріоні раду,
Тай закликали Юдаша
На ту чорну зраду.

А той Юдє, як знаємо,
На всьо був готовий,
Не бояв ся продавати
Невинної крови.

Зрадив Христа, продав
житам,
Ті его розпяли,
І думали що вже вічно
Будуть панували.

Але Христос в тридни
воскрес
Показав їм славу,
Немов каже: „на дивіть ся
Вороги поган!"

Так і правда нам воскресне
Лиш ми помагаймо,
І брат брата, що можемо
Добра научаймо.

А як будем так робити,
Стане краще жити,
І Христос нам допоможе
За правду ся бити.

МУДРІ ГОСТІ.

Се, про що розкажу, ділось в однїй з парижских гостинниць. Туди зайшло було як раз тоді коли властитель гостинниці не було дома, пять досить порядно убраних панів, а засівши коло стола, покликали слугу.

— Ми всі хочемо їсти обід - відізвав ся другий до слуги то дістанете від нас добре напиве.

Слуга, недавно зайхав в Париж, хотів показатись, що він зручний в обслузі. Мигом застелив стіл і обслужив гостий.

По обіді розпочалась між гістьми жива бесїда, а кождий вказував, що хоче за всїх платити обід.

— Я все заплачу — сказав якийсь панок.

— Нї — я заплачу — відізвавсь другий.

— Анї ви, анї ви — відізвав третий, тільки я заплачу, а то тому, що я між вами найстарший віком.

Ось така суперечка велась досить довго і наші панки ніяк не годні були погодитись.

Нараз встав панок, який досї тримавсь осторонь бесїди і так каже:

— Як виджу, мої панове, ви не погодитесь длятого я вам пораджу ось що: Най о тім хто має платити рішає жереб. Завяжім ми слузї хусткою очи, а той з нас, кого він опісля дігнесь, заплатить все.

Всї дуже охоче згодились на таку раду, завязали хусткою вальнерови очи і запровадили його в кутик. Тимчасом наші гості тихенько винеслись за двері. За яку мінуту входить господар, а слуга з завязаними очима вчувши кроки, йде просто до господаря і ловлячи його каже з сьмїхом: „ви платите все!"

Здивований господар нагримав на слугу, що він у білий день бавить ся „цюцюбабки" і казав сейчас скинути хустку з очий.

Та як же здивував ся слуга, скинувши хустку, коли не застав своїх гостий ані одного.

Аж тепер пізнав, як то його ошукали. Сейчас метнувсь во поліцию, але вже було пізно По наших добрих гостях і слїд застиг.

ЗАБАГНУВ МЕДУ.

Ох Боже! Як то часом чого забагне ся! Дайби чоловік Бог знає що, лиш щоби те, чого забагне ся, дістати.

Дивуєм ся нераз дитині тай ще її за се ласмо, що чогось там забагнула.

Ну, а як таке притрапилось старому чоловікови?

Сьмішно дивно тай годі!

Жив у нашому селі швець... Та що там про шевців богато говорити. Є між ними порядні люди, хоч і куди говори, але є і дещі такі, як і иньші люди.

Отсе про такого лидащо прийдесь менї вам сказати.

Гривою його звали, а се тому, що ніколи не стриг собі волося, ані не голив бороди.

Колись давнїйше порядним був чоловіком. Ремесла тремав ся роботу робив той люди його шанували і гроші не опускали.

Але опісля розпив ся. Роботу покинув, а жити нїзкди. Тому і придумав легку зовсїм штуку: злодійство. Уперве се погане дїло у нашім селі з'явилось.

Поховалї газдинї кури, позамикали господарі стодоли; так що? Злодієви замку нема.

Нараз нашому Гриві забагло ся меду...

А у Івана Хутірного пасіка за рікою. Гарна пасіка хоч і куди ками. Уліїв новітних з пятьдесять та і колод старосьвітних чимало.

А все так гарно уладжено, гей доми у місті. Дивиш ся і не надивиш ся, якти всев порядку.

Оттуди одної темної ночи зайшов наш Грива на медок. Дібрався до улия, та щоб пособитись медом, забрав його на злечі ще й мотузом прячинав і оперезав ся.

Тай пустив бігцем домів.

Та нїм дійшов до млина, як роєм рухнули мухи через очко, яке невдалий нічний пасічник забув зачинити, і обсїли непрошеного гостя.

Боже твоя воля... тнуть, кусають... тнуть... мов шилами розпалюм колять, а тут так забаглось Гриві меду.

Вайшов на місток. Не стало терпцю тай в воду.

На другий день рано зловили люди улий на лотоках.

Пішли жандарми на ревізию по селї. Зайшли і до Гриви. А він лежить як колода.

Нї очий, нї носа, нї ушей... Господи! аж лячно і глянути.

Забрали його в білницю, а як подужав то у тюрму, де через три недїлї мріяв про смак некушаного меду.

Страшно забагнув був знаєте меду.

ДО ПРАЦІ.

Праця єдина з недолї нас вирве:
Нумо до праці, брати!
Годї лякатись! за дїло сьвятео
Сьміло ми будемо йти!

Праця єдина нам шлях уторує,
Довгий той шлях і важкий,
Що аж до щастя і долї прямує:
Нумо до праці мерщій!

Праця не згине між людьми даремно,
Сонце засьвітить колись;
Дякою нас тодї люди згадають—.
Нум же до праці берись!

Хоч у недолї в нещастї живуєм, —
Долю унукам дамо!
Ми на роботу на сьвіт народились,
Ми для борнї живемо!

Сьміливо-ж, брати, до праці ставайте,
Час наступає — ходім!
Дяка і шана робітникам щирим,
Сором недбалим усїм!

СІМ ЗОЛОТИХ ПРАВИЛ ЖИТЯ.

Одного селянина питали ся, яким чином він вмів так своїх дітий виховати, що всї його чотири сини покінчили найвисші школи, та всї є на визначних становистах. На се відповів той селянин так: „Я передусїм дбав і старав ся про виховане першої дитини; примір добрий найстаршої дитини мав такий добрий вплив на дїти молодші, що я не мав найменьшої трудности в їх вихованю. При тім я послугував ся такими правилами:

1. Я учив своїх дітий любити Бога, бояви і страху Божого.

2. Я не роказував дїтям ніколи робити того, чого я не робив, і о чім я не переконав ся, що воно є добре і потрібне.

3. Я уважав на послух. Послух мусить війти в дїтий в уживане.

4. Я поводив супроти дітий з любовію, але так, що все вони мали до мене поважане і честь.

5. Я не терпів від дітий ніяких приміток і супротивленя ся.

6. В присутности дітий, ми родичі, мусїли все однаково робити і говорити. Дитина укарана батьком, не могла бути пожалена матірею, і у відворіть.

7. Я привчаював дітий до праці і дбав про їх здоровля.

Отсї сім правил житя повинен кождий війти на память, а передусїм родичі повинні записати їх собі на все в своїх серцях.

НАУКА

НОВИЙ ВИНАХІД.

В обсязі телеграфу без дрота. Під проводом комендента залоги в Аленсон (Франция) зроблено недавно пробу з новим приладом до телеграфовання без дрота. Прилад сей може бути поміщений на торністрі жовніра. Три жовніри творять стацію сего телеграфу і його обслугу.

ЕЛЄКТРИЧНА СТАЛЬ.

Найбільше електричної стали знаходить ся у Франциї, продукция в 1911 році виносила 13.850 тон сирого материялу, а 8.890 обробленого; в році 1908 видобуто у Франциї 2.289 тон сирої електричної стали, а випродукувано 1.235 тон обробленої, себто в послїдних роках продукция стали в порівнаню з 1908 роком богато побільшила ся.

ЧУДО НАУКИ.

На конвенції мікроскопістів в Чікаґо показувано велике чудо науки: на квадратовім цалі скла був написаний цілий зміст біблії. Розуміесь, що бачити і прочитати те писане можна було лише при помочи мікроскопа. Що до самого письма, то було воно відфотографоване мікро-фотографістом. Дійде колись до того, що чоловік буде міг носити цілу бібльотеку в кишени.

ТУНЕЛЬ 16 МИЛЬ ДОВГИЙ.

С. Р. R. задумує побудовати через гори, які відділяють Альберту від Бр. Колюмбії, тунель, який був би найдовший тунель на цілім сьвіті довший від Сімпльон тунелю в Альпах.

Кошта будови сего тунелю обчислено в приближеню на 14 міліонів долярів.

Се бувби С. Р. R. другий тунель через Бритіш колюмбійські гори.

РАДІЮМ.

Околиця Пітсбурґа має металю радіюма найбільше на цілім сьвіті. В околици Пітсбурґа в долинї Парадокс у віднїжа гір Олівмпергі відкрили дуже дорогий а рідкий метал радіюм. До тепер лиш Австрія мала найбільшу скількість його - якусь сотну часть грама. Одна унція того металю вартує три міліони долярів. Сей метал має в собі велику енергію-силу. Чотири фунти його були би в силї гнати по водї і найбільший корабель. В медицинї віддає він надзвичайні услуги. Експерти запевняють, що Пітсбург буде мати в недовгім часі сего металю більше, чим його є в цілім сьвіті.

ДОМИ З СОЛОМИ.

В Америці будовали вже доми з желїза, з шкла і з иньших особливих материялів, але не кождий може знає, що в найновійших часах почали будовати доми з соломи. А треба знати, що то не такі хатки як примірно в нас буваеть по фармах але то великі масивні, огнетревалі і відпірні на вогкість палати.

Солому якої уживають на будову тих палат, сприряджує ся тим способом. Солому порізано рівненько мочить ся в сильнім розчині а відтак сушить ся. Відтак відповідно пресують до того зробленою машиною, в тверді вязанки подібні до цегли. З таких вязок будують дім так само як з каменя, сполюють цементом. Позаяк солома є злим провідником тепла, отже доми такі суть дуже теплі, а з другої сторони також і здорові. Тепер в Америці будують много таких домів.

СКІЛЬКІСТЬ ЛІСІВ НА СЬВІТІ.

Загально відома се річ, як великим добродійством для всїх, головною для хліборобів, являють ся ліси. На жаль в нинішних часах людська рука кермована захланностію і жадобою гроша, що раз то більше виницює ліси. А винище се відбуваєть ся в застрашаючий спосіб; і наколи так дальше піде, то недалекий вже час коли на сьвіті останут лише марні нащадки і останки давних велитів - дубров, борів і т. д. Особливо в Галичинї край виницть безпощадно величезні обшари лісів, з чого користає одначе не наш край, не наші - а за границя.

Та мимо варварського нищення лісів, - їх під нинішну пору є ще доволї богато, та пожаданим булоб, щоби бодай сеї останки могли бути збережені для нас і наших наслідників. Лїси, які ще в нинішних часах вкривають земску кулю, - не є всюди рівномірно розложені. В одній частині сьвіта, чи там державі є більше, - у другій менше. Найновійші обчислення під тим оглядом подають ось які (можливо найточнїйші) цифри.

Під сей час ліси на цілій поверхні земської кулі занимають коло 1.500 міліонів гектарів, с. є. майже одну четвертину земської суші. З того загального числа на Канаду (в півн. Америці) припадає 320 міліонів гектарів і таким чином Канада занимає перше місце в сьвітовому царстві лісовому. В Европі ліси покривають 300 міліонів гектарів. З того загального числа припадає на:

Росію 210 міліонів гект. Швецію і Норвегію 20 міл. гект. Австро-Угорщину 16 міл. гект. Німеччину 14 міл. гект. Францию 10 міл. гект. Найменьше лісів має Еспанія і Португалія, а там і Італія.

В Азії найбільше лісів має Індія і Японія. Лїси першої занимають 50 міліонів гектарів, - а другої 23 міліона гектарів простору.

ЗЬВІРЯТА ПІДЧАС ТРУСУ ЗЕМЛІ.

Полї повідав, що підчас трусу землї в Неаполі, 26. липня 1805 р. у тім місци, де найсильнїйші були потрясення, вже кілька мінут перед тим зачала рогата худоба ричати і передними ногами запирати ся в землю; що вівці блеяли і виривали ся з загороди; що домашний дріб кричав дико, а пси будили своїх господарів. То дасть ся легко пояснити, перед усїм при вулканїчних потрясенях. Здаєть ся проте, що правдиве єсть донесене римского писателя Еліяна о трусї, що знищив Гелїке. Він оповідає, що 373 р. перед Христом, коли в Ахаї був трус, вже пять днів перед загладою міста Гелїке вивандрували відти всї ласиці, вужі, миші тай иньші подібні зьвірята дорогою, що веда до Керет. - Зі звірят домашних кричить, кутькудає, блеє, рже, ричить, при сильнім трусі все, що лиш жиє. Найгірше заховують ся тодї пси. В Мессині 1783. р. вите їх було таке страшне, що їх убивано. Вить они, хотяй трус уже й скінчить ся. Пси і коні випружують ноги в бік і похиляють голови до землї. Навіть птахи в повітрі непокоять ся. При калябрийскім трусї 1783. р. літали цілими стадами без перестанку і не хотїли нігде сїсти. 1856 р. в Альгірі так перепудили ся соловії, тай иньші птахи, що ледви по кількох днях дали ся чути. При трусї в Кінтеро, Чілї, 1882 р. не переставали морскі птахи кричати через цілу ніч. Навіть в морі виходить риби що звичайно живуть у глубинах, на верх. Перед усїм в Мессині 1883 р. появила ся морска риба звана там чінчіпелльо, що живе в піску, на днї моря і не показує, а так громадно, що ловлено єї цілими гурмами. О трусї в Кимані 1802 р. 15. серпня, що риба з ріки Орінокo вискакувала.

ОПОВІДАННЯ.

В АДВОКАТСКІЙ КАНЦЕЛЯРИЇ.

Міщанин: Пане адвокате! Чи я маю право сварити властителя за те, що його пес забіг до мого [illegible] і з[illegible] з горняти мясо.

Адвокат: Але розуміє ся! І му[illegible] заплатити! Власти тель мусить вам звернути тільки, кілько кош[illegible] мясо.

Міщанин: Як так, то [illegible] пан адвокат [illegible] вернуть менї дві корони.

Адвокат: Як то? Чому?

Міщанин: Бо власне пес пани адвоката зїв в мене мясо,

Адвокат: Добре, я вам звернуть, але за пораду адвокатску менї належить ся 4 корони. Доложіть отже ще дві корони і буде рахунок між нами ірівнаний.

ДАЛЕКИЙ КРЕВНЯК.

Судия: „Оскаржений присвоїв собі половину майна, яке належало ся його братови."

Оскаржений: „Він, не далекий кревняк, не мав права до мойого маєтку."

Судия: „Що за далекий кревняк, як він є братом вашим."

Оскаржений: „Так, так братом! Але він поїхав до Америки то я його вважав за далекого кревняка."

ДОБРА ПРОДАЖ.

„Вйо, гніда, вйо!" підгойкував Дмитро раз враз, а за кождим разом обкладав худу конягу грабовим батіжком. Олена, Дмитрова жінка, сиділа по заду на возі тай тримала в руках, якби то за слово, невеличкого підсвинка, що все кудись виривав ся.

Їхали на прямарок. Дмитро мав продати підсвинка тай заплатити податок, а Олена мала продати когута, трохи яєць тай цибулї, а за ті гроші купити юпки для своєї доньки.

Туркотів віз по дорозї. Залихвацькі, сліпа на одно око коняка, бігла як за паньщини, а Олена укладала собі у голові, як вона продасть свій товар, аби не ошукатись.

„Мара не жидівка. Як прийде чоловік то і душу видре" заговорила сама до себе голосно Олена.

„Що, кажеш?" обізвав ся Дмитро.

„Нічо, нічо! Їдь борше, бо і так пізно!"

Дмитро заїхав на пліцїє до сліпого Шльоми. Випряг коняку, дав сїна, в нім жінка поскладала собі ті „кланїканти", запакувала підсвинка в мішок, добираючись на торговицю.

„Йди, каже, продай ти сіно, а я піду на торговицю!"

Розійшлись.

Олена пішла на жидівский ринок між баби слуха побутись свого товару. Вже на дорозї ватабували її всякі жиди та жидівки, але Олена не хотїла нічого продавати, бо не знала як стоїть курс. На торговиці зараз такі обскочили її жидівки так, що Олена як від саранчі не могла відбігатись. Одна хапнула з кобілки когута, друга вирвала з рук кільки вязок цибулі, третя забрала з кошиком яйця тай зараз і щезла. Наробила Олена крику, але було за пізно. Відібрала від жидівок когута і цибулю тай не хотіла нікому продати.

„А то покажи з тою жидівкою. Не продам нїчо. Піду до тої знакомої жидівки, що в я неї купую плате."

Нагабували її ще жиди, обскакували жидівки, але вперта Олена не хотїла нічого продати. Пішла до самої Янкелихи.

„А, як ся маєте, Олено! Що доброго маєте?" усьміхнулась жидівка тай взяла в руки когута. Зачав ся торг. Жидівка давала шість шісток, а Олена хотіла сім без двох грейцарів. По довгім торзї погодились так, що за когута і цибулю дала Янкелиха сімдесять і вісім нових.

Жидівката пороахувала цибулю тай когута, а Янкелиха завела Олену до хати, щоби її заплатити.

„Наставте долоню, дам вам гроші!" сказала жидівка.

Олена поклала долоню.

„О маєте! Один, два, три, чотири, пять, шість, сїм, вісїм, девять... А добрий той когут, що ви менї його дали?"

„От маєте! То в мене найлїпший когут! Я бим була і не продавала, але дочинчекови треба запасчини."

„Ой, а в мене є файні шапки. Тай, Олено, нігде не йдіть, але в мене купіть."

„Та буду видіти!"

„Я вам вже дала пятнайцять, правда? Тепер маєте шістнайцять, сімнайцять, вісїмнайцять, [illegible]... А ваша дочка вік року велика?"

„Та де! От мала дівчинко, десять літ має."

„Ну, ну! То вже файна! Двайцять і вісїм, двайцять і девять, трийцять! А тримайте добре гроші. Завяжіть собі тих три шестки в осібний гудзок!"

Олена завязала, а жидівка стала рахувати на той сам лад аж до кінця.

Забрала Олена гроші тай пішла до фіри. Сїла тай ще раз стала перераховувати. Але дивить ся: гай, гай! А то всего шістри шустки і два нові. Що за мана, чи жидівка лїчила чи що. Рахує ще раз - те саме.

„От тумана пустила!"

Метнулась до Янкелихи, зачала сваритись, але нїчо не помогло. Як збігались жидівки, то Олену мало що і не побили.

Тимчасом Дмитро на торговици продавав свого підсвинка. Що який згінник прийде, подивить ся, заглядне свині в рот та каже: нечиста!

„Дай мені Боже, аби в мене була така душа чиста - закликав ся Дмитро. Але згінці де слухали. Один до другого підсьміхував ся.

„Берете сім?" завдно говорили.

„Я і за десять не дам!" обстоював при своїм Дмитро.

Минуло полудне, вже і з полудня, ніхто не купує.

Аж ось навголилась якась пані, поторгувалась з Дмитром тай купила за девять.

Взяв Дмитро гроші, сховав за ремінь тай мандрує до міста. Аж тут дивить ся стоїть на дорозі якийсь панок, мине в руці карти, а хлопи витягають. Хто тягне два корону, а тут і виграє пять.

Дивить ся Дмитро, як то люди беруть гроші тай забагло ся і йому спробувати.

Поставив корону - виграв пять. Поставив другу - програв! І як зачав з тим паном грати так і не стямив ся, коли програв липку.

Жалко було за грішми, але пропало. Поставив ще на спробунок корону, але знов програв.

Хлопи зареготались, а Дмитро як дитина пішов до своєї фіри.

На фірі вже сиділа Олена тай біднїла. Розповіла йому своє горе, а Дмитро про своє, не споминав. Випряг коняку, не пив навіть могоричу, лиш здвиг плечима тай сказав: „Ми нині обоє однаково продали!"

„Вйо, гніда, вйо!" гойкнув Дмитро тай потягнув грабовим батіжком по невинній шкірі гнідої.

ГОСПОДАРСТВО.

ЧОМУ ТРЕБА МИТИ РУКИ ПЕРЕД ЇДОЮ.

Коли учені люди відкрили животини, які спонукують поцесні недуги, хотіли переконати ся, куди дістають ся они до людського тіла і переконали ся, що богато їх дістаєть ся через уста. До уст виносять їх люди з їдою, коли она нечиста або на руках. Один учений вишков на руці чоловіка на 1 цм. 10—20 тисяч тих бактерій. Межи ними знаходив всїлякі бактерії і такі, що викликують тиф і такі, що як дістануть ся до кишок, то там викликують сухоти кишок і богато других. Аби перед тим устеречи ся треба мити руки милом і горячою водою передусїм перед їдою. Очевидно ті, що хотять бути хорих в хаті, повинні мити руки старанно кілька разів на день, аби не то сами не хорували але аби і других людий через поливане руки не заражували.

Так само треба усе старанно очистити нігті, бо звичайно у людий там збирає ся богато болота та усякої нечистоти. А уже дуже гидким є звичай обгризати нігті зубами - бо тут сам собі безпосередно шкодить. Се роблять найчастійше діти, тому родичі обовязані дбати, щоби діти не гризли нігтів - але щоби їх держати чисто та обрізувані ножичками.

ЧОМУ ТРЕБА ДБАТИ ЗА ЗУБИ І ЯМУ УСТ?

Добрі зуби суть для здоровля чоловіка необхідними. Коли у кого зуби попсовані він не може їсти, що твердшу страву він не годен добре покусати і через се проковтує за великі куски. За великих кусків жолудок не годен страшити і щось подібно як за велике поліно дерева під печию не горить а тліє - так само і за великий кусок при хліба лежить довго в жолудку; хіснa з нього мало а шкоди богато. Жолудок у такого чоловіка скоро хорує. Дальше, хто не має добрих зубів не годен говорити виразно, кому бракує зубів передних у того лише [illegible] шипне. Тому треба дбати за зуби. Ми подамо в коротці, що треба а чого не треба робити - аби зуби були здоровими.

1. Не треба довбати в зубах нічим твердим при железними дротами (шпильками). 2. Не треба гризти твердих рішій пр. горіхів і т. п., не треба пити чи їсти за горячої та надто студеної страви. По кождій їдї треба зуби бодай прополокати літною водою бо останки їди лишають ся за зубами, гниють, псують дуже зуби (що й з рота чоловікови чути). 4. Треба зуб на зепсований виривати або пльомбувати, бо від хорого зуба псують ся сусїдні. 5. Бодай раз в день на ніч прочистити зуби щіточкою та крейдяним порошком!

ЧОМУ ЗАБАВКИ ДЛЯ ДІТИЙ МОЖУТЬ БУТИ НЕБЕЗПЕЧНІ.

Кожда забавка, яку родичі купують для дітий, є помальована. Фарба така є трійлива, передусїм зелена. Діти звичайно забавки беруть до губи, фарбу обливують і фарба зі слиною дістає ся до жолудка, де часто може викликати тяжкі недуги (затроєня). Окрім сього, коли купуємо забавки такі як: восутики, бальоники та дальки до надуваня, треба памятати, що перше мали їх в устах той, хто робив їх, а опісля цілий ряд людий, що купуючи пробують. Через слину переносять ся всякі усякі заразливі недуги межи иньшими туберкульоза, недуга страшна а для дітий безнадійна, дальше сифіліс і иньші недуги. Тому кожду забавку, яку мати з торгу дитині приносить, треба вимити добре горячою водою, бодай місце котре дитина бере в губу - тоді она менше небезпечна.

Неменьші небезпечні суть пукри, продавані по торгах і усякі води (кракери). Цукорки тому, що суть усїлякo помальовані отже шкідливими фарбами а кракери тому, що вода в них буває звичайно осолоджена не цукром а сахарином. Сахарина є шкідлива для здоровля людий. Окрім того до кольорів уживають води нечистої фабрикованої а несумлінні купці та фабриканти беруть воду хочби з потока. Люди купують та пють - передусїм по ярмарках та відпустах богато такої води продає ся. А варта знати, що нечиста вода дуже шкодить - бо в нечистій воді живе усяка зараза (тиф може жити в воді і кілька років). Найлучше пити чисту воду з керниці - она холодить так само як штучна - а є тота певність, що від неї чоловік не занедужає.

ПРО ВИХОВАНЄ ДІТИЙ.

„Діти ховати - то камінь гризти." Найбільшим скарбом для родичів - добре виховані діти. Такі діти не лишень що потіхою і відрадою для своїх родичів, - вони є рівночасно й живим примірoм для иньших дітий, а відтак стають ся хосенними членами суспільности.

Але добре виховати дітий не так легко, як би се декому ва перві здавалось. Не дармо-ж і народна пословиця каже, що: „Діти ховати, то камінь гризти!" І справді - діти виховати не кождий потрафить; а хто береть ся за вихованє, сей мусить в сю справу вложити чимало труду й знаня. Він мусить бути приготований на ріжні недачі і перешкоди, супроти яких треба йому уоружитись в терпеливість, витревалість і постоянне примовкнення до що раз лїпшого.

Справа виховання дітий і молодежи є превважною. Та на жаль, теперішнє вихованє не є ще таке, яким би воно повинно бути. Воно має в собі перемного хиб, які доконче треба викорінити, а заступити средствами, при помочи яких треба стреміти до можливо найлїпших і найхосенїйших наслідків.

Вихованє є двоякого рода: **Фізичне і Моральне.** Перше відносить ся до тіла, друге до душі. Про фізичне вихованє ми не станемо тут говорити, а займемось рішенням питання: як саме треба морально виховувати дітий, щоби вони були примірoм всїляких чеснот та добрих прикмет для загалу, а відтак стали і добрими та примірними членами суспільности.

Від перших хвилин житя дбають родичі про фізичне вихованє свого немовляти, піклують ся головно його здоровлєм і добрим розвоєм тіла. Се дуже гарна прикмета всїх родичів; але рівночасно мусимо тут звернути увагу і на сю обставину, що родичі, головно біднїйші, дбають лишень і то майже виключно про фізичне виховане своїх дітий і забезпечене їх гарної, беззурної будучности, - за те на моральне їх виховане майже не звертають уваги, або його невідновідно ведуть. А так бути не повинно; вихованє фізичне доперва тоді буде добре і хосенне в наслідках, коли ми його злучимо з добрим і хосенним вихованєм моральним. Тому-ж то від першої молодости дитини, в саме від часу, коли дитина стане сама приймати поживу, пізнавати членів родини і вимовляти перші слова, - треба звернути увагу на моральне вихованє, на правильний розвій ума. Се найважнїйший час, бо тоді вмієне закладаємо підвалини, на яких опирати ся не цїле вихованє. А підвалини - се річ найважнїйша; від прочих і вихованя буде [illegible] з часом хвалить ся, як від неї не [illegible] [illegible] кріпких і тривких підвалин.

(Д. Б.)

Мій поклик.

ЗА НАРІД ЗА ПРАВДУ ЗА НАШІ ПРАВА ВЕДЕТЬ СЯ ЗАВЗЯТА ВИБОРЧА БОРБА.

Вп. М. ГОВДА.

НЕЗАЛЕЖНИЙ КАНДИДАТ до провінционального парляменту в Альберті, на Вікторія дістрікт.

ВИСОКОПОВАЖАНІ ВИБОРЦІ ВІКТОРІЯ ОКРУГУ.

Приятелі мої і приятелі нашого народу округа Вікторія покликали мене на свого кандидата при теперішних виборах.

Я уважаючи за свою повинність послужити своїм часом і щирим серцем та оскільки вистарчить моєї сили, згаджаюсь і виступаю яко безпартийний кандидат в Вікторія окрузі - бо вірю, що буду в силі щиро послужити для свого дістрікту. Не будучи прикутий до партій буду міг упімнутись та виборотн наші справи, котрі нас найгірше дотикають.

Яко незалежний кандидат виборців Вікторія округа надіюсь, що Виборці в так важній справі зрозуміють своє становиско та яко свої виберуть свого, щоби заступав їх справи так як они будуть сего бажати. А будучи вибраний до парляменту заявляю, що всякі публичні справи котрі будуть на користь нашого дістрікту і правительства Альберта взагалі а тим більше будуть на користь Русинів в Альберті буду щиро і сьвято та відважно заступати в противности з якої они би небудь партиї принадали буду відважно і завзято поборювати.

Єслиб я не додержав своєї обітниці, то виборці мають право мене відкликати і вибрати собі на мое місце другого.

Вірю, що кождий Русин попре після своїх сил свого чоловіка і на 17. цьвітня віддасть на мене свій голос.

Остаюсь з поважанэм

М. Говда.

O

Павло Рудик

руско - фармарско ліберальний кандидат на посла в дістрікті Вітфорд.

Всі Русини фармарі повинні віддати свої голоси на свого чоловіка, який є всім добре знаний яко добрий Русин, добрий патриот і добрий бізнесмен, який ніколи не жалував ні гроша ні праці, щоб помочи своїм людям в якій небудь спосіб.

Нема ані одного Русина в Канаді, які би більше прислужив ся свому народови і то, чи тут в Канаді чи в старім краю. **Сотки долярів дав він на Рідну Школу в Галичині а тисячі долярів на стипендиї для бідних селяньских учеників,** які задля бідности не годні кінчати більших шкіл в Галичині. **Тисячі долярів зложив він на Руску Бурсу в Едмонтоні, яка має давати безплатне приміщенэ для бідних фармарських синів,** які мають охоту їхати до міста і кінчити школу.

Він будучи сам фармаром знає найлучше, які потреби і вимоги мають фармарі і після своїх сил буде старатись зробити все, що його дістрікт потребує.

Він навіть з'обовязуэсь, що коли виберете його на посла, а він не старав ся чи не хотів сповнити все те, що э найконечнійше для дістрікту і його виборців, то на жаданэ виборців з його округа він зложить свій мандат кождого часу.

Тому є обовязком кождого Русина віддати свій голос на свого добре знаного чоловіка, який дає поруку, що буде старатись сповнити все те, що його округ потребує.

ТОМУ НА ДЕНЬ 17 ЦЬВІТНЯ. КОЖДИЙ ФАРМАР ПОВИНЕН НА ПАВЛА РУДИКА ВІДДАТИ СВІЙ ГОЛОС.

Був би встид і ганьба як би свій чоловік перепав а вийшов чужий.

O

КАНДИДАТ

ліберально прогресивного

ПРАВИТЕЛЬСТВА

HON. C. W. CROSS

ГОЛОСУЙТЕ ЗА КРОСОМ І МЕКАЙОМ і прогресивним—ліберальним правительством.

Чому кождий Русин повинен голосувати за лібералыним правительством? Ліберальне правительство зробило найбільше добра для Русинів і коли буде позернене до власти буде старатись зробити эще більше.

Хто побудовав колэї через рускі кольонії як не ліберальне правительство. Хто побудовав дороги і мости, телэфони як не ліберальне правительство. Хто виступаэ найбільше в обороні фармерів і робітників як не Крос і ліберальне правительство.

Хто ухвалив акт відшкодованя для робітничої кляси як не Крос і ліберальне правительство.

Хто перший вніс і ухвалив „майнерський акт" як не Крос і ліберальне правительство.

Хто ухвалив 8-мо годинний час праці як не Крос.

Хто найбільше дбаэ про місто Едмонтон, щоб в нім побудовано найбільше фабрик, деб робітнича кляса мала заробок і було місто Едмонтон одним найбільшим промисловим осередком на заході, а тим самим подвэйти вартість пропэртий в місті ніхто більше як не Крос.

А ЩО ЗРОБИЛА КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ ДЛЯ РУСИНІВ І МІСТА ЕДМОНТОНУ-НІЧОГО, она занята тепер тим, чи Канада має зробити для Англії дарунок за 35 міліонів чи більше

Отже бачите хто ваш ворог а хто приятель тому ви [illegible] віддайте на ту партію, котра робила вам добро а як буде она вернена до сили, якона буде старатись еще більше зробити.

КАНДИДАТ

ліберального прогресивно

ПРАВИТЕЛЬСТВА

HON. A. G. MACKAY

Крос і Мекай коли будуть вибрані на послів з міста Едмонтону, будуть дбати і старатись головно про бідніише населенэ, будуть ставати в обороні проти визискувачів-консерватів, які нічо не дбають про робітничу клясу а лише про свої бе[illegible] кишені.

День 17. цьвіня має бути днем рішення, чи заступниками міста Едмонтону мають бути ті, котрі дбають про місто і його мешканців чи ті, що дбають лише про себе і свої кишені.

Тому застонов'ть ся добре на кого віддаєте свій голос.

На 17. цьвітня голосуйте лише на Кроса і Мекея. Ліберальних кандидатів. -огл.-

ATHABASCA LANDING.

100 ДОЛЯРІВ ВЛОЖЕНИХ В **ATHABASCA LANDING** ПРИНЕСЕ ВАМ **$ 1000**

ЗНАЭТЕ ЧОМУ?

1. До ATHABASCA LANDING є вже тепер 6 зачартерованих колій. Три лінії будують ся, з яких дві на окінченю а три викірює ся. 2. ATHABASCA LANDING э ключем до Піс-Рівер і до [illegible]личених мінеральних покладів коло Форт Мек-Муррей. 3. ATHABASCA LANDING Лежить в центральнім пункті над величезною рікою Атабаска по якій тепер ходить 11 пароходів. 4. Жадне місто в Канаді почавши від Монтреалу не має такої великої ріки як ATHABASCA LANDING. 5. В околиці ATHABASCA LANDING є найбільші поклади мінералів на цілу Канаду, [illegible] уголь, газ, нафта, асфальт, желізна руда знаходять ся в таких величезних скількостях якої нема нігде на сьвіті. 6. В ATHABASCA LANDING має Hudson Bay Co. величезну резерву. Ви знаете що се значить? Як не знаэте то спитайтесь Едмонтонців, а они Вам скажуть, що то значить для міста де Гудсон Бей Компанія має резерву. 7. Сіонар Компанія купила в ATHABASCA LANDING 5 квадрів землі а Сімпсона Компанія два квадри. А Ви знаэте, що ті Компанії не люблять пхати ся там де не чують бізнесу. 8. В ATHABASCA LANDING Концентрує ся торговля з Піс Рівеpу і з цілої півночи. Маэте там тепер чотири гуртовні і то таких фірм як Hudson Bay Co. і Revillon Bros., а що буде тогди як прийде колія?

КУПУЙТЕ ТЕПЕР, ПОКИ ЧАС!

Не чекайте аж туди пійде стріт-кара, бо тоді там з сотнею нема що показувати ся.

МИ ПРОДАЄМО ТРИ НАЙЛІПШІ СУБДИВІЗІЇ В ATABASCA LANDING, а то **ROYAL PARK. CENTRAL PARK. INDUSTRIAL PARK.** ЦІНИ ВІД **$ 200** ДО **$ 300**

Продаємо на сплати по $ 10 на місяць, хто бере два лоти по $ 15 на місяць! Лоти резервуэмо на листовні або телеграфічні замовленя тільки тоді, коли залучено $ 25 задатку.

Хто скорше поспішить ся той дістане близші лоти.

НАША АДРЕСА.

THE GREAT ATHABASCA LAND. CO.

EDMONTON ALTA. 708. FIRST STR. Ч. Телф. **5581**

Branch Office: SUITE 15. ALBERTA BLOCK. CALGARY. ALTA.

ВАСИЛИНА МАКАРЕНКО

з Пакану яка тепер слаба пошукує свого мужа Івана Макаренку. Хто знавби де він знаходить ся нехай подасть його адрес до

Василина Макаренко
PAKAN, ALTA.

Сьвяточні ковбаси з чисником!

Де?

В п. НИЧКИ 523 KINISTINO.